

Financiële paragraaf

Om de financiële consequenties van het IHP inzichtelijk te maken zijn de scenario's door een planeconoom doorgerekend en zijn deze resultaten vertaald naar kapitaalslasten (rente en afschrijving).

Wat is er doorgerekend?

Om het IHP door te kunnen rekenen moesten de ambities uit het IHP omgezet worden in bedragen per vierkante meter. Het gaat dan met name om de ambities ten aanzien van de kwaliteit van huisvesting. Hiervoor is gebruik gemaakt van kengetallen en onderzoek naar de kosten van scholen. In onderstaand schema staan de gehanteerde elementen die zijn gebruikt voor de doorrekening met de vierkante meter prijs en een toelichting op deze prijs:

<i>Element</i>	<i>Prijs/m2 incl. btw</i>	<i>Toelichting</i>
Nieuwbouw school	€ 1.706	De prijs is gebaseerd op het kwaliteitskader huisvesting basisonderwijs en de minimale wettelijke basis
Renovatie school	€ 893	Gebaseerd op kengetallen
Beperkte renovatie school	€ 437	Gebaseerd op kengetallen
Aanvullende duurzaamheidspakket en flexibiliteitsmaatregelen	€ 355	De prijs is gebaseerd op elementen uit het kwaliteitskader huisvesting basisonderwijs
Nieuwbouw sportzaal	€ 2.013	Gebaseerd op kengetallen
Renovatie sportzaal	€ 1.007	Gebaseerd op kengetallen

Op basis van deze bedragen per m2 zijn de stichtingskosten per scenario berekend. Hierbij is een aanname gedaan voor de m2 en is uitgegaan van een indexatie van 2% per jaar. Dit betekent bijvoorbeeld de volgende berekening bij Centrum: $(2700 \times €2.061 + 300 \times € 2.013) \times 1,02^4$. In deze paragraaf wordt voor de financiële consequenties alleen uitgegaan van de voorkeursscenario's. Daarnaast is ook rekening gehouden met de prioritering en noodzaak zoals die bij de voorkeursscenario's en in de conclusie is beschreven. Concreet resulteert dit in de doorrekening van de volgende elementen:

<i>Gebied</i>	<i>Scenario</i>	<i>Bouwjaar</i>	<i>Afschr. termijn</i>	<i>Investing</i>	<i>Kap.last jr 1</i>
Centrum	Nieuwbouw MFA voor drie scholen (2700 m2) en een sportzaal (300 m2) op de Touwlaan	2018	40 jaar	€ 6.700.000	€ 446.220
Wenteltrap/ Baanbreker	Verplaatsen Baanbreker, renoveren Wenteltrap (1783 m2) en sportzaal (415 m2)	2020	20 jaar	€ 2.700.000	€ 247.320
Noord	Nieuwbouw MFA voor Agnesschool en Tandem (2300 m2)	2025	40 jaar	€ 5.760.000	€ 383.616

De investering in onderwijsgebouwen moeten worden geactiveerd en kunnen dus niet ten laste van een reserve worden gebracht. De jaarlijks kosten van deze investering (kapitaallasten = afschrijvingen en rente) worden opgenomen in de begroting van de gemeente, op basis van de vastgestelde uitgangspunten over looptijd en een vaste rekenrente.

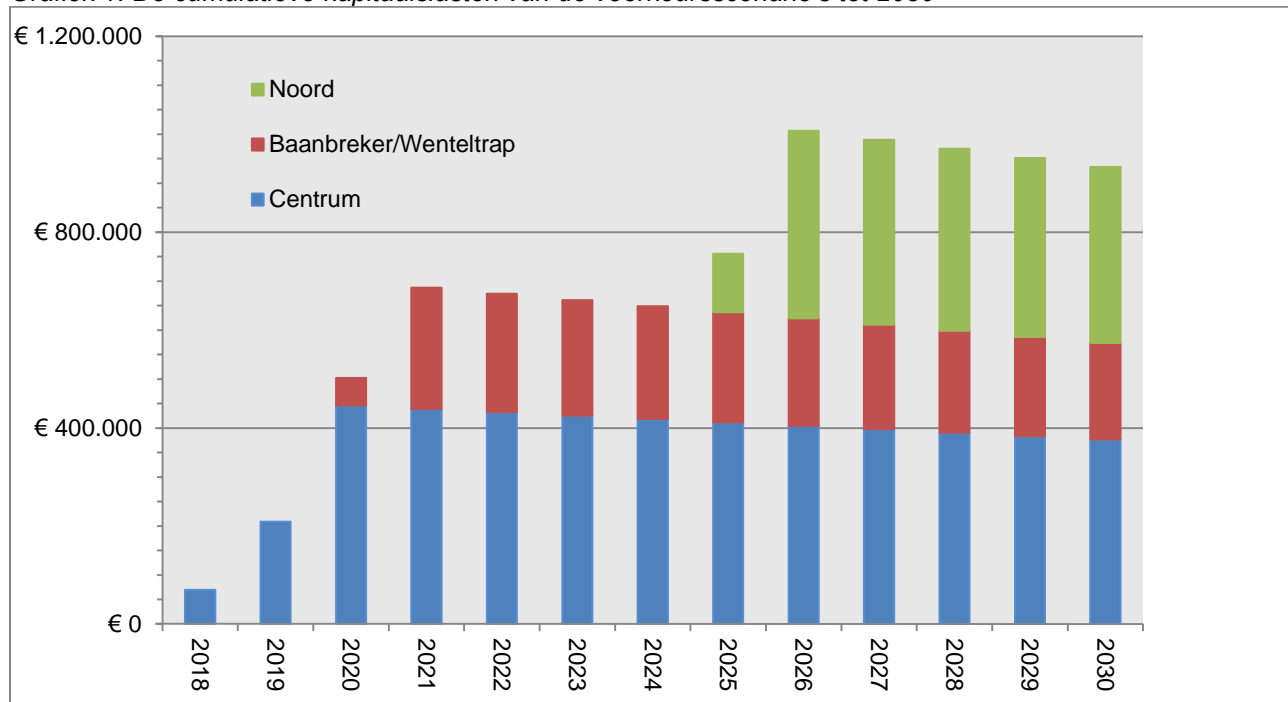
Wat er dus niet is meegenomen in financieel opzicht, omdat er financiering vanuit de schoolbesturen of aparte besluitvorming van de raad gevraagd wordt, zijn:

- Eventuele aanpassingen aan de Nicolaasschool;
- Consequenties samenvoeging Overkant en Paulusschool;
- Eventuele financiële aspecten van de maatregelen zoals per wijk beschreven op de pagina's 'Maatregelen en scenario's'.

Wat zijn de resultaten?

De doorrekening van bovenstaande varianten aan de hand van de benoemde prijzen per m2 leidt tot het resultaat dat gepresenteerd is in grafiek 1 en grafiek 2. Grafiek 1 laat de cumulatieve kapitaalslasten van de individuele scenario's zien tot het jaar 2030. In grafiek 2 is de verhouding tussen de totale kosten van de voorkeursscenario's en de ruimte in het investeringsprogramma van onderwijs inzichtelijk gemaakt.

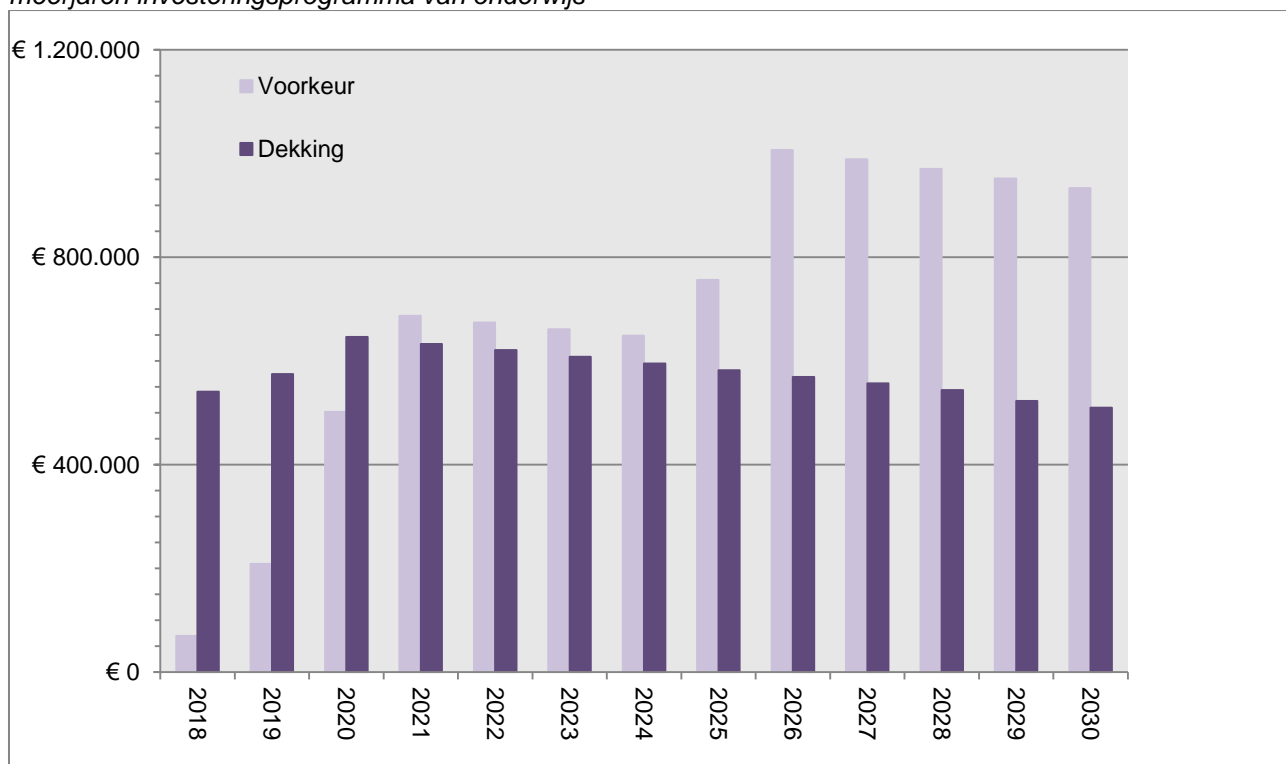
Grafiek 1: De cumulatieve kapitaalslasten van de voorkeursscenario's tot 2030

Een overzicht van de bedragen (x € 1.000) per jaar:

Gebied	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Centrum	70	209	446	439	432	425	418	411	404	397	390	384	377
Baanbreker/Wenteltrap	0	0	56	247	242	236	230	225	219	214	208	202	197
Noord	0	0	0	0	0	0	0	120	384	378	372	366	360
Totaal	70	209	502	687	674	661	649	756	1.007	989	970	952	933

Grafiek 2: De kapitaalslasten van de voorkeursscenario's afgezet tegen de dekking binnen het meerjaren investeringsprogramma van onderwijs

Een overzicht van de bedragen (x € 1.000) per jaar:

Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Dekking	541	575	646	633	621	608	595	582	570	557	544	523	510
Voorkeur	70	209	502	687	674	661	649	756	1.007	989	970	952	933
Verschil	471	366	144	-54	-53	-53	-54	-174	-437	-432	-426	-429	-423

Toelichting

Zichtbaar is dat de eerste jaren financiële ruimte in de begroting is. In theorie kan deze worden gereserveerd om de nadelen in de jaren erna op te vangen, maar uiteindelijk zijn deze voordelen niet voldoende om de hogere lasten structureel te dekken.

Incidentele baten en lasten

Wat niet zichtbaar is in de grafieken, maar waarmee wel rekening moet worden gehouden, zijn de incidentele lasten. Het betreft dan sloopkosten, afwaardering van de boekwaarde (bij sloop waarbij het gebouw nog een waarde vertegenwoordigt op de balans van de gemeente) tijdelijke huisvesting en overige maatregelen (veiligheid en parkeren). Alleen de panden die nog een boekwaarde hebben ten tijde van sloop zijn in deze paragraaf meegenomen.

Deze incidentele lasten bedragen circa 1,5 miljoen euro. Dit betreft hier de volgende afwaarderingen:

Sportzaal Touwlaan (2019)	€ 470.000
Baanbreker (2020)*	€ 1.025.000 +
Totaal	€ 1.495.000

*Voor het scenario van de Baanbreker zijn we afhankelijk van andere partijen. Mocht verplaatsing niet reëel blijken, moet er renovatie of nieuwbouw plaatsvinden. In dat geval is er geen sprake van incidentele baten of lasten, maar wordt het een investeringsopgave met structurele lasten. Als deze situatie zich voordoet komen we daarvoor met een apart voorstel terug naar de raad.

Bij de sportzaal aan de Touwlaan was rekening gehouden met een technische levensduur van 20 jaar vanaf de oorspronkelijke plaatsing op het Podium. Omdat de locatie in de nieuwe plannen noodzakelijk is voor de bouw van de school, zal de sportzaal eerder afgewaardeerd moeten worden. De boekwaarde van de Baanbreker is zo hoog omdat een aantal jaren geleden gerenoveerd is. Daarbij is aangenomen dat de gebruiksduur langer zou zijn dan dat we nu verwachten.

Dekking incidentele lasten

De niet benodigde dekkingsmiddelen (zie grafiek 2) vallen vrij ter dekking van de incidentele lasten. Het betreft hier voor de volgende jaren:

2018: € 471.000
 2019: € 366.000
 2020: € 143.000 +
 Totaal € 980.000

Daarnaast ontstaan vanwege de sloop van gebouwen herontwikkelingslocaties. De opbrengsten van de herontwikkeling kunnen ook ingezet worden om de incidentele lasten te dekken, echter zullen deze inkomsten wel later in de tijd komen. Opbrengsten uit herontwikkeling mogen ingezet worden voor toekomstige projecten, maar de raad moet dit dan wel expliciet besluiten omdat rechtstreekse verevening niet mag. De inschatting van de opbrengst van de herontwikkelingslocaties is op basis woningbouw en kengetallen.

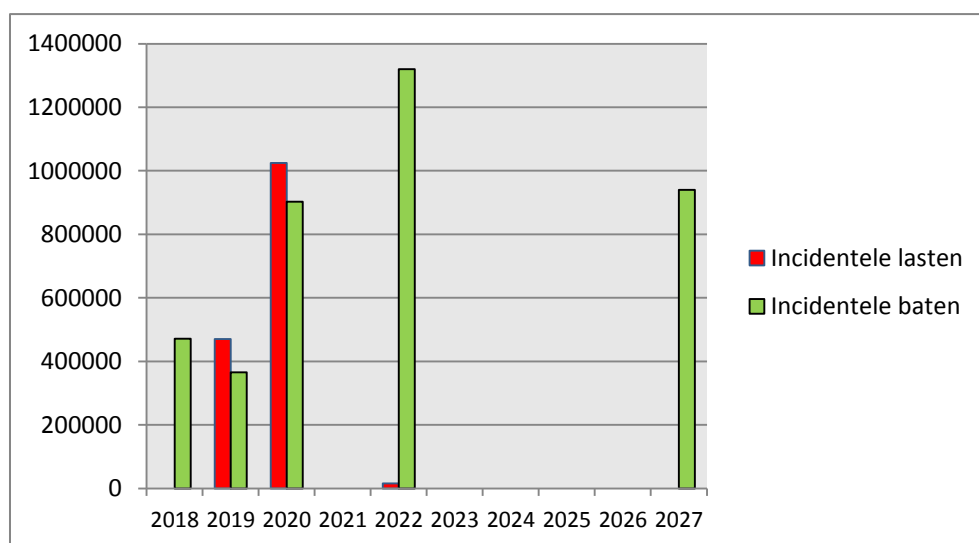
Verwachte resultaat van een herontwikkeling geschat op (aanname: resultaat 2 jaar na sloop):

Centrum	€ 760.000 (2020)
Baanbreker	€ 1.320.000 (2022)
Noord:	€ 940.000 (2027)
Totaal	€ 3.020.000

Hier geldt wel het principe de lasten gaan voor de baten uit. De baten herontwikkeling zijn een aanname met als uitgangspunt dat er herontwikkeling voor woningbouw plaats vindt en de grond bouwrijp wordt verkocht. De functie, de kaders en het soort woningbouw waar eventueel voor wordt gekozen zijn van grote invloed op de baten.

De incidentele lasten van de afwaardering komen ten laste van de algemene middelen/algemene reserve. De positieve resultaten van de herontwikkeling en de vrijval dekkingsmiddelen komen ook ten gunste van de algemene middelen/algemene reserve. De verwachte incidentele baten zijn hoger dan de incidentele lasten.

Grafiek 3: De incidentele lasten en baten voor de komende jaren.

Verklaring en toelichting resultaten

Er zitten een tweetal opvallende zaken in grafieken 1 en 2:

- Ten eerste neemt de dekking af. Dit wordt veroorzaakt doordat de gemeente lineair afschrijft (conform de financiële verordening). Hierdoor zijn de kapitaalslasten aan het begin hoog en dalen geleidelijk. Omdat de dekking komt van investeringen welke lineair in de begroting zijn opgenomen daalt de dekking dus.
- Ten tweede zijn de lasten van het IHP veel hoger dan de dekkingsmiddelen. Dit kan vanuit meerdere perspectieven worden verklaard:

Begrotingssystematiek

In de gemeente begroting worden investeringen altijd geactiveerd op de verkrijgingsprijs. Een gemeente mag niet herwaarderen. Als een investering is afgeschreven vallen de kapitaalslasten vrij van de oorspronkelijke investering. Indien de investering vervangen moet worden, wordt in de begroting een vervangingsinvestering opgenomen. Sommige investeringen worden niet vervangen (bv. de eerste inrichting van een school) waardoor de kapitaalslasten vrij vallen in de begroting (hier gaat het overigens om lage investeringen).

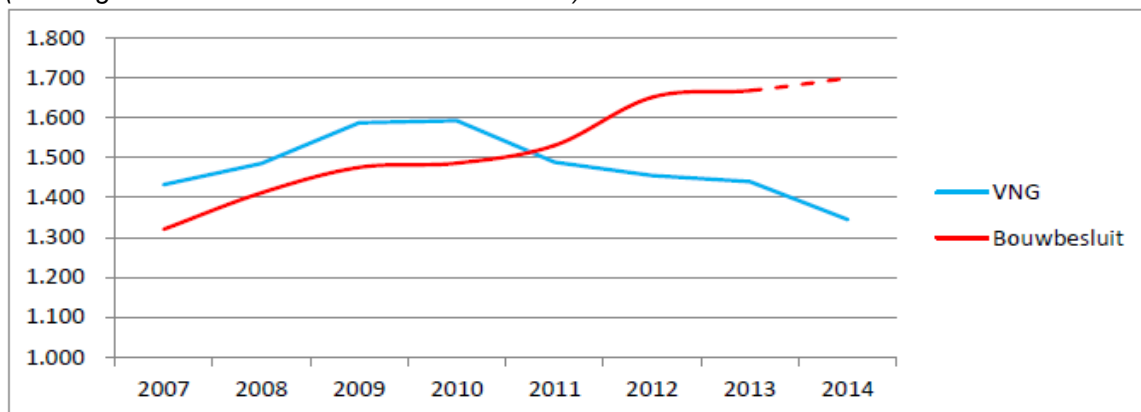
Gemeenten hebben over het algemeen niet de financiële ruimte om gedurende de looptijd van investeringen om structureel extra middelen te reserveren voor de hogere vervangingsinvesteringen. Dit wordt per jaar bekeken bij het actualiseren van de begroting van de gemeente.

Bij de sloop van de Baanbreker en de sportzaal Touwlaan vallen er kapitaalslasten vrij. Echter omdat het aantal leerlingen voortgezet onderwijs zal dalen bij verplaatsing van de Baanbreker uit de gemeente IJsselstein, zorgt dit voor een daling van de algemene uitkering van ca. € 150.000. De vrijval van kapitaalslasten van de Baanbreker en sportzaal Touwlaan dekt de daling van de algemene uitkering in de eerste paar jaren bijna. Structureel is er wel een oplopend tekort naar oplopend tekort naar € 68.000 in 2030. Dit is niet meegenomen in de bovenstaande grafieken, maar zal waarschijnlijk worden opvangen binnen het totale effect van de kapitaalslasten in die betreffende begrotingsjaren van de gemeente begroting.

Scheve verhouding normvergoeding en wettelijke eisen

De vergoedingen voor onderwijshuisvesting die door de VNG worden vastgesteld, zijn gebaseerd op de LONDO normen uit de jaren '80. Deze LONDO normen beschrijven wat er bouwkundig noodzakelijk is voor een onderwijsgebouw. Hoewel er indexering van de bedragen heeft plaatsgevonden zijn de inhoudelijke uitgangspunten voor de vergoedingen nooit gewijzigd. In de tussentijd is de wetgeving met betrekking tot bouwen wel aangescherpt, voor het laatst met de aanpassing van het bouwbesluit van 2012. Hierdoor is een situatie ontstaan waarbij de uitgangspunten voor de vergoeding niet voldoen aan de huidige wet- en regelgeving. Omdat gemeenten wel de wettelijke zorgplicht hebben voor voldoende en adequate onderwijshuisvesting, wordt er dus in feite van de gemeente verwacht dat zij het verschil tussen de normvergoeding en de wettelijke eisen bijlegt in geval van nieuwbouw. Het verschil in de ontwikkeling van de normvergoeding en de referentiekosten om te voldoen aan het bouwbesluit is inzichtelijk gemaakt in onderstaande grafiek.

Grafiek 3: Het verloop van de normbudgetten en referentiekosten basisschool nieuwbouw (stichtingskosten structureel niveau inclusief btw) van 2007 tot 2014

Bron: Financiële paragraaf kwaliteitskader huisvesting basisonderwijs (BDB, maart 2014)

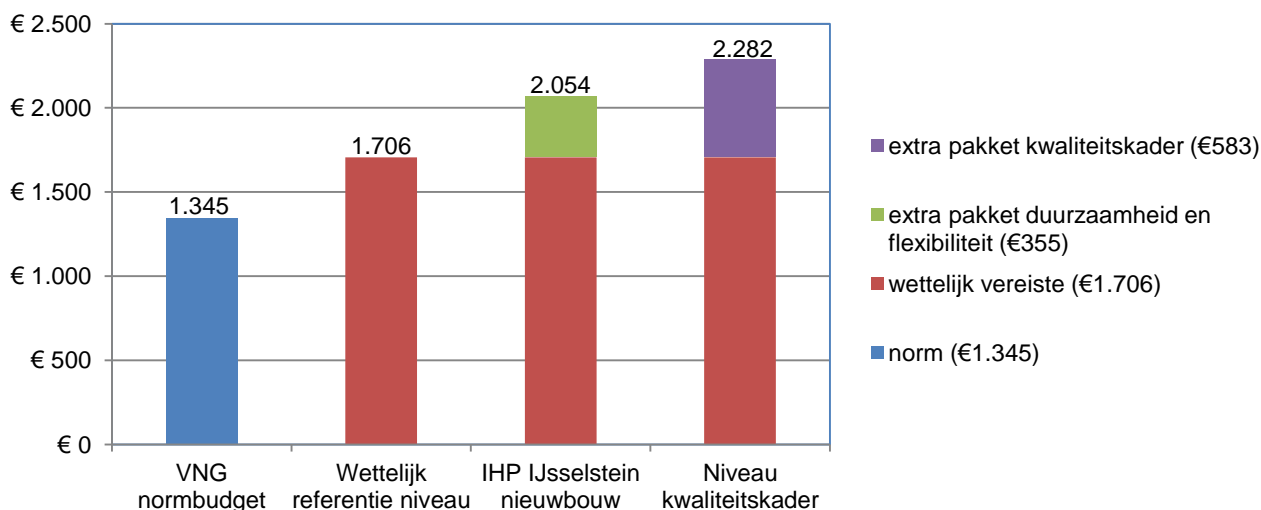
Ambitie IHP

Dit IHP heeft een vrij hoog ambitieniveau. In de visie is aangegeven dat we streven naar gebouwen die voldoen aan de kwaliteit zoals beschreven in het kwaliteitskader huisvesting basisonderwijs. Voor de financiële vertaling van het IHP is vooral de nadruk gelegd op duurzaamheid, het binnenklimaat en flexibiliteit van de gebouwen. Deze elementen zijn met behulp van het kwaliteitskader in een financieel pakket vertaald en zijn bij ieder scenario in het IHP toegepast voor de doorrekening. Concreet gaat het bijvoorbeeld om hoge plafonds, meer daglicht, energiezuinige systemen, hogere eisen aan ventilatie, verlichting en isolatie, zo min mogelijk dragende binnenmuren en het makkelijk kunnen splitsen en samenvoegen van ruimtes.

Indien het volledige kwaliteitskader wordt toegepast, leidt dit tot nog hogere kosten per m2. In het kwaliteitskader worden nog meer technische eisen gesteld aan zaken zoals ICT, onderhoud en visueel en akoestisch comfort. Ook is er meer aandacht voor het gebruik en de beleving. Gedacht kan worden aan kleur- en materiaalgebruik die de functie en oriëntatie in het gebouw ondersteunt, grotere schoolpleinen voor sport en spel en natuurbeleving en compartimentering en voorzieningen die multifunctioneel gebruik vergemakkelijken. De extra kosten liggen vooral bij het onderdeel techniek.

In onderstaande grafiek is het financiële effect van de ambitie inzichtelijk gemaakt en ook de scheve verhouding tussen de normvergoeding en het wettelijk vereiste. Het uitgangspunt hierbij is nieuwbouw, echter treedt dit effect ook op bij de kosten voor renovatie.

Grafiek 4: verhouding van de prijs per m2 bij scholenbouw tussen de normvergoeding van de VNG, het wettelijke referentieniveau, het niveau van het IHP en het niveau van het kwaliteitskader huisvesting basisonderwijs (prijspeil 2014, incl. BTW)

Bron: Financiële paragraaf kwaliteitskader huisvesting basisonderwijs (BDB, maart 2014), Financieel perspectief scholenhuisvesting IJsselstein (Stad2, mei 2015)

Hoe verhoudt zich dit tot het vorige IHP?

In 2009 is het vorige IHP vastgesteld met een totaal investeringsvolume van +- 12 miljoen welke uitgevoerd zou worden in de periode 2009-2017.

In het raadsvoorstel van toen was het volgende opgenomen in de financiële paragraaf:

‘Het IHP geeft tevens een doorkijk naar de jaren waarvoor de gemeente IJsselstein nog niet begroot heeft. De dekking van het IHP verloopt vanaf 2015 negatief. Vanaf de begroting 2012-2015 dient de gemeente aanvullende dekking te vinden’

In de huidige meerjarenbegroting van de gemeente IJsselstein 2015-2019 zijn de nog bestaande investeringen uit het IHP 2009 gedekt binnen de meerjarenbegroting.

Dit IHP kent een vergelijkbaar investeringsvolume (voor Centrum, Wenteltrap/Baanbreker en Noord) in euro's. De dekking van het IHP verloopt met name vanaf 2025 negatief.

Hoe kunnen we omgaan met deze resultaten?

Ondanks dat het verschil tussen de lasten en de dekking verklaarbaar is, lost dit niet het vraagstuk op hoe dit gat kan worden overbrugd. Mogelijke oplossingen zijn in twee richtingen te vinden: kostenreductie en/of extra financieringsmiddelen.

Kostenreductie

- Er kan, indien mogelijk, gebruik worden gemaakt van de economische conjunctuur. In periodes van laagconjunctuur zijn prijzen over het algemeen lager. De omstandigheden zullen dit echter niet altijd toelaten.
- Door een goede voorbereiding van en duidelijke voorwaarden in de aanbesteding kunnen voordelen worden behaald. Dit voorkomt meerwerk in een latere fase. Daarnaast kan ook gekeken worden naar het behalen van voordelen door de aanbestedingsvorm, bijvoorbeeld design en build of een vorm waarbij ook onderhoud in de aanbesteding wordt meegenomen.
De planeconoom verwacht dat een slimme aanbesteding tot een lagere prijs per m² kan leiden.
- In de doorrekening van de scenario's is uitgegaan van een traditionele bouwvorm. Door te kiezen voor een andere bouwvorm, bijvoorbeeld modulair, is het mogelijk flinke besparingen te realiseren. In de regio zijn ervaringen met het toepassen van modulaire bouw voor scholen. Hierbij is gebleken dat de stichtingskosten ca. 13% lager liggen dan de in dit IHP gehanteerde m² prijs. Deze bouwmethodiek heeft echter wel beperkingen in het ontwerp. Daarom is voor het IHP in eerste instantie uitgegaan van een traditionele bouwmethode.
- Er kan gekozen worden om het ambitieniveau naar beneden bij te stellen. Dit zal dan ten kosten gaan van de duurzaamheid, het binnenklimaat en de flexibiliteit van de gebouwen. Zowel de schoolbesturen als de gemeente hechten juist aan deze elementen veel waarde. Het bijstellen van de ambitie is niet wenselijk.

Extra financieringsmiddelen

- De gemeente kan structureel meer middelen beschikbaar stellen. Omdat deze middelen nu niet in de begroting beschikbaar zijn en er pas vanaf 2025 een fors structureel tekort ontstaat, kan overwogen worden om dezelfde constructie toe te passen als bij het vorige IHP. De voorziene investeringen worden dan wel in het meerjareninvesteringsplan meegenomen.
In de loop van de jaren kan er mogelijk dekking worden gevonden voor de voorziene investeringen. Een concrete mogelijkheid hiervoor is om de vrijvallende kapitaallasten in een reserve te doteren en daarmee voor een aantal jaren het exploitatietekort (deels) te kunnen dekken. In de bijlage is een voorstel hierover uitgewerkt.
- De scholen betalen mee. Schoolbesturen mogen niet direct investeren, maar het is wel mogelijk om afspraken te maken over een exploitatievergoeding. Vooral de investeringen in duurzaamheid en binnenklimaat zullen leiden tot lagere lasten voor exploitatie en beheer. Als wensen van het schoolbestuur op dit vlak leiden tot extra investeringen door de gemeente, wordt in ruil daarvoor een exploitatievergoeding afgesproken om die extra investeringen te dekken. Ook ontstaan steeds meer mogelijkheden voor leaseconstructies voor installaties (bijv. zonnepanelen). In dat geval ligt de investering in feite bij een derde partij.
Een andere mogelijkheid is om vooraf afspraken te maken over verhuur van ruimtes. Scholen mogen onderwijsruimtes verhuren en ontvangen daarvoor zelf de huuropbrengsten. Indien voorafgaand aan de investeringen duidelijk is dat verhuur zal plaatsvinden en dit om een extra investering vraagt voor bijv. multifunctionaliteit, dan wordt er afgesproken dat een deel van de huuropbrengsten afgedragen wordt aan de gemeente.
- Een laatste mogelijkheid is het vinden van andere partijen die kunnen bijdragen in de investeringslasten.

Bijlage: Mogelijkheden tot egalisatie financiële gevolgen van het nieuwe IHP, inclusief blijvende permanente vestiging Baanbreker

Inleiding

In het cluster Samenleving van 2 december 2015 is tijdens de discussie over het IHP verzocht om de financiële gevolgen inzichtelijk te maken in het geval de Baanbreker in IJsselstein blijft. In deze bijlage is dat uitgewerkt. Om dit snel te kunnen doen is een aantal aannames gedaan waarvan bij eventuele verdere planuitwerking moet blijken of deze reëel zijn. Er is vooral ingezet op 'veilige' aannames, dus er vallen mogelijk voordelen te behalen. De belangrijkste aannames zijn:

- Er is uitgegaan van nieuwbouw voor de school en een sportzaal conform de uitgangspunten van het IHP. Dit resulteert in een investering van ca. €7.000.000 in 2020;
- De Baanbreker gebruikt nu 3.000 m². Er is uitgegaan van hetzelfde gebruik in de toekomst. Bij nieuwbouw is de kans aanwezig dat de school met minder ruimte toe kan vanwege efficiënter ruimtegebruik;
- De gevolgen voor de Wenteltrap zijn niet meegenomen. Als de Baanbreker blijft is het logisch om voor beide scholen hetzelfde scenario te kiezen, nieuwbouw of renovatie;
- Er zijn nu geen herontwikkelopbrengsten meegenomen. Als wordt gekozen voor nieuwbouw en de ruimte daardoor eventueel efficiënter wordt benut, is het alsnog mogelijk dat er herontwikkeling plaats kan vinden

In onderstaand overzicht zijn samenvattend de structurele en incidentele posten van de doorrekening van het concept IHP weergegeven (in de situatie dat de Baanbreker permanent in IJsselstein blijft):

	Jr 1	Jr 2	Jr 3	Jr 4	Jr 5	Jr 6	Jr 7	Jr 8	Jr 9	Jr 10	Jr 11	Jr 12	Jr 13	Jr 14	Jr 15
Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
<i>Structurele posten:</i>															
Primair financieel effect IHP per jaar	216	456	471	366	132	-391	-386	-383	-380	-497	-785	-790	-779	-793	-782
Voordelen, cumulatief	216	672	1.143	1.509	1.641										
Nadelen (tot en met 2030), cumulatief						-391	-777	-1.160	-1.540	-2.037	-2.822	-3.612	-4.391	-5.184	-5.966
<i>Incidentele posten:</i>															
Afwaarderingen i.v.m. sloop per jaar	0	0	0	0	-1.572	0	-16	0	0	0	0	0	0	0	0
Opbrengst herontwikkeling gronden p. jr.	0	0	0	0	760	0	0	0	0	0	940	0	0	0	0
Totaal incidentele posten per jaar	0	0	0	0	-812	0	-16	0	0	0	940	0	0	0	0
Totaal incidentele posten, cumulatief	0	0	0	0	-812	-812	-828	-828	-828	-828	112	112	112	112	112

Doordat in de eerste jaren voordelen ontstaan ten opzichte van de huidige begroting is het mogelijk de financiële nadelen in de jaren vanaf 2021 te egaliseren middels een reserve. Deze voordelen in de structurele posten lopen op tot een totaal saldo van ca. € 1,6 miljoen.

Daarnaast kan ervoor worden gekozen ook de incidentele posten bij de egalisatie te betrekken. Het cumulatieve saldo van deze posten is ca. € 0,1 miljoen.

Hierna is het niet verplaatsen van de Baanbreker in drie financiële scenario's uitgewerkt:

- Scenario A: Structurele posten worden niet geëgaliseerd, incidentele posten wikkelen af via de algemene reserve;
- Scenario B: Egalisatie van structurele posten voor zo lang als mogelijk is, incidentele posten wikkelen af via de algemene reserve;
- Scenario C: Egalisatie van zowel de structurele als de incidentele posten.

Scenario A: Structurele posten worden niet geëgaliseerd, incidentele posten wikkelen af via de algemene reserve

	Jr 1	Jr 2	Jr 3	Jr 4	Jr 5	Jr 6	Jr 7	Jr 8	Jr 9	Jr 10	Jr 11	Jr 12	Jr 13	Jr 14	Jr 15
Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Effect structurele posten per jaar	216	456	471	366	132	-391	-386	-383	-380	-497	-785	-790	-779	-793	-782

Toelichting

Bij dit scenario is de financiële opgave als gevolg van het IHP nadrukkelijk gericht op de structurele financiële gevolgen van het voorstel. De incidentele mutaties wikkelen af via de algemene reserve (en zijn daarom niet weergegeven in het overzicht).

Scenario B: Egalisatie van structurele posten voor zo lang als mogelijk is, incidentele posten wikkelen af via de algemene reserve

	Jr 1	Jr 2	Jr 3	Jr 4	Jr 5	Jr 6	Jr 7	Jr 8	Jr 9	Jr 10	Jr 11	Jr 12	Jr 13	Jr 14	Jr 15
Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Effect structurele posten per jaar	216	456	471	366	132	-391	-386	-383	-380	-497	-785	-790	-779	-793	-782
Reserveren voordelen per jaar	-216	-456	-471	-366	-132	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Vrijval reserve per jaar	0	0	0	0	0	391	386	383	380	101	0	0	0	0	0
Financieel effect per jaar na egalisatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-396	-785	-790	-779	-793	-782
Ontwikkeling saldo egalisatiereserve	216	672	1.143	1.509	1.641	1.250	864	481	101	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Bij dit scenario worden de financiële effecten van het nieuwe IHP voor een aantal jaren beperkt, maar uiteindelijk ontstaat vanaf 2025 een forse financiële opgave deze gevolgen op te vangen in de gemeentelijke exploitatie.

Scenario C: Egalisatie van zowel de structurele als de incidentele posten

	Jr 1	Jr 2	Jr 3	Jr 4	Jr 5	Jr 6	Jr 7	Jr 8	Jr 9	Jr 10	Jr 11	Jr 12	Jr 13	Jr 14	Jr 15
Omschrijving (bedragen x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Effect structurele posten per jaar	216	456	471	366	132	-391	-386	-383	-380	-497	-785	-790	-779	-793	-782
Effect incidentele posten per jaar	0	0	0	0	-812	0	-16	0	0	0	940	0	0	0	0
Totaal effect per jaar	216	456	471	366	-680	-391	-402	-383	-380	-497	155	-790	-779	-793	-782
Reserveren voordelen	-216	-456	-471	-366	0	0	0	0	0	0	-155	0	0	0	0
Vrijval egalisatiereserve	0	0	0	0	680	391	402	36	0	0	0	155	0	0	0
Financieel effect per jaar na egalisatie	0	0	0	0	0	0	0	-347	-380	-497	0	-635	-779	-793	-782
Ontwikkeling saldo egalisatiereserve	216	672	1.143	1.509	829	438	36	0	0	0	155	0	0	0	0

Toelichting

Dit scenario heeft als voordeel dat de incidentele nadelen geen invloed hebben op de algemene reserve. Nadeel is dat hierdoor minder middelen resteren om de structurele financiële gevolgen van het nieuwe IHP in de eerste jaren te egaliseren.